

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی:

نامگذاری نوروز ۱۴۰۵ به نام «وفاق و همدلی» با عبور از سوگ

شده در جلسه هیات دولت اشاره کرد و گفت: بانظر مثبت رئیس جمهور پزنشکيان و با تصمیم هیات دولت، نوروز سال آینده «نوروز وفاق و همدلی» نام گرفته است. وی با اشاره به اینکه در «نوروز وفاق و همدلی» باید از تمام حاشیه‌ها عبور کنیم و بر این نکته مهم تأکید کنیم که «ایران ما» به عنوان یک تمدن افتخار آفرین در دنیای امروز می‌درخشد، اظهار داشت: باید کدورت‌ها را در داخل و خارج از کشور کنار بگذاریم و همدلی و از همه مهمتر «وفاق» را سرلوحه کار خود قرار دهیم.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با اشاره به حوادث تلخ دیماه گذشته و شهادت جمعی از هموطنان عزیزمان، خاطر نشان کرد: نوروز امسال را باید نوروزی برای «عبور از سوگ» نامگذاری کنیم، برنامه‌های گسترده‌ای برای توسعه سفرهای نوروزی داخلی داریم و برنامه‌های محتوایی زیادی نیز تعریف کرده‌ایم که امیدواریم با برنامه‌های وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، نوروز امسال برای مردم ایران زمین، نوروزی نشاط‌آفرین، همراه با غرور ملی و افتخار آفرین برای همه ایرانیان باشد.

صالحی امیری با اشاره به تلافی نوروز ۱۴۰۵ با عید سعید فطر، تصریح کرد: امسال هویت دینی و ملی مادر کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند و همزمانی این دو عید خجسته و مبارک، تجلی و نماد فرهنگ ایرانی-اسلامی ما خواهد بود.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با اشاره به تصمیم هیات دولت مبنی بر نامگذاری نوروز سال آینده به عنوان «نوروز وفاق و همدلی»، گفت: باید کدورت‌ها را در داخل و خارج از کشور کنار بگذاریم و همدلی و از همه مهمتر «وفاق» را سرلوحه کار خود قرار دهیم.

«سید رضا صالحی امیری» در گفت‌وگو با ایرنا، به ارایه گزارش مشروح وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی که برای نوروز ۱۴۰۵ تدارک دیده

هشدار بانک مرکزی به بانک‌ها؛

نظارت سخت گیرانه در راه است

بانک مرکزی با تأکید بر مهار رقابت ناسالم، حساب‌های اجاره‌ای و بانک‌های ناتراز از تشدید نظارت بر بانک‌ها خبر داد.

به گزارش ایرنا از بانک مرکزی، در نشست معاون تنظیم‌گری و نظارت و معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در نشست با مدیران عامل بانک‌های دولتی کشور که در محل شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد با اشاره به اولویت پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در نشست با مدیران عامل بانک‌های دولتی کشور که در محل شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد با اشاره به اولویت پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در نشست با مدیران عامل بانک‌های دولتی کشور که در محل شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد با اشاره به اولویت پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در نشست با مدیران عامل بانک‌های دولتی کشور که در محل شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد با اشاره به اولویت پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در نشست با مدیران عامل بانک‌های دولتی کشور که در محل شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد با اشاره به اولویت پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در نشست با مدیران عامل بانک‌های دولتی کشور که در محل شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد با اشاره به اولویت پولی بانک مرکزی با مدیران عامل بانک‌های دولتی بر حکمرانی ریال، لزوم تهیه پروفایل ریسک برای مشتریان کلان شبکه بانکی، عدم ایجاد رقابت ناسالم در جذب سپرده، جلوگیری از ایجاد حساب‌های اجاره‌ای، ارزیابی عملکرد شعب بانک‌ها و لزوم استفاده از معیار مبارزه با پولشویی در ارزیابی عملکرد شعب، تأکید شد.

در حالی که تنها چند هفته تا پایان سال باقی مانده، جلسات تعیین مزد کارگران هنوز به صورت جدی انجام نشده است.

به گزارش تسنیم، در حالی که تنها چند هفته تا پایان سال باقی مانده است، هنوز روند رسمی برگزاری جلسات مزدی برای تعیین حداقل دستمزد کارگران در سال آینده به‌طور جدی آغاز نشده است. این تأخیر موجب نگرانی جامعه کارگری و کارشناسان حوزه کار شده که هشدار می‌دهند ممکن است مذاکرات مزد مانند سال‌های گذشته به روزهای پایانی سال موکول شود و در فضایی فشرده و پرشتاب اتخاذ گردد.

بر اساس روال معمول، نشست‌های سه جانبه میان نمایندگان کارگران، کارفرمایان و دولت

سر مقاله

بورس و بودجه ۱۴۰۵

دکتر مهرزاد علیجانی/ کارشناس اقتصادی

● بودجه سال ۱۴۰۵ در شرایطی تدوین و در کمیسیون تلفیق بازاریابی شده است که اقتصاد ایران با مجموعه‌ای از محدودیت‌های هم‌زمان و مزمن مواجه است؛ ناترازی ساختاری بودجه، تورم مزمن و انتظارات تورمی بالا، محدودیت‌های دسترسی به منابع خارجی، شکنندگی درآمدهای نفتی و ناکارآمدی تاریخی سازوکارهای تخصیص یارانه و قیمت‌گذاری بر خ‌ی کالاها از جمله این قیود بنیادین به‌شمار می‌روند.

در چنین بستری، اصلاحات اخیر ارزی و پذیرش ضمنی سطوح بالاتر نرخ تسعیر در محاسبات بودجه‌ای را می‌توان نه به‌عنوان یک انتخاب ایده‌آل، بلکه به‌مثابه تلاشی واقع‌گرایانه برای انطباق سیاست مالی با واقعیت‌های اقتصاد کلان تحلیل کرد. از منظر سیاستگذار، این اصلاحات بیش از آنکه ناظر به حل ریشه‌ای مشکلات باشد، معطوف به کاهش شکاف میان متغیرهای اسمی بودجه و واقعیت‌های بازار، افزایش شفافیت حسابداری و کاستن از شدت سرکوب قیمتی است؛ رویکردی که پیامدهای آن به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر صنایع بورسی و به‌ویژه بازار سرمایه قابل مشاهده است.

پذیرش نرخ‌های بالاتر ارز در بودجه، در گام نخست آثار مثبتی بر صورت‌های مالی شرکت‌های صادرات‌محور بورسی بر جای می‌گذارد. صنایع پتروشیمی، فلزات اساسی و معدنی‌ها که بخش قابل توجهی از درآمد آنها ارزی است، در کوتاه‌مدت با افزایش درآمد ریالی، بهبود سود اسمی و ارتقای برخی نسبت‌های مالی مواجه می‌شوند. این تحول، به‌ویژه در شرایطی که بازار سرمایه طی سال‌های گذشته از تورم عقب مانده و بازدهی واقعی منفی را تجربه کرده است، می‌تواند نقش یک عامل جبرانی را ایفا کند و زمینه‌ساز شکل‌گیری انتظارات مثبت و رشد‌های مقطعی در قیمت سهام این گروه‌ها شود. از این زاویه، اصلاحات ارزی می‌تواند به تقویت جایگاه بازار سرمایه به‌عنوان یکی از کانال‌های جذب و هدایت نقدینگی کمک کرده و بخشی از فشار انباشته‌شده در بازارهای موازی را به سمت بورس سوق دهد.

از منظر سیاستگذار، افزایش سود اسمی شرکت‌های بزرگ بورسی تنها یک پیامد جانبی نیست، بلکه بخشی از منطق بودجه‌ای محسوب می‌شود. افزایش درآمد ریالی بنگاه‌ها، امکان اخذ مالیات بیشتر، دریافت سود سهام بالاتر از شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی و در نتیجه تأمین بخشی از منابع بودجه را فراهم می‌کند، بدون آنکه به‌صورت مستقیم بر حجم تولید یا صادرات فشار وارد شود. در این چارچوب، نوعی همراستاسازی نسبی میان منافع دولت و بنگاه‌های بزرگ شکل می‌گیرد؛ همراستاسازی‌ای که از نگاه محافظه‌کارانه می‌تواند به کاهش تنش میان سیاست مالی و بازار سرمایه کمک کند و از تشدید رفتارهای سرکوبگرانه گذشته جلوگیری نماید. به بیان دیگر، دولت می‌تواند بخشی از بار کسری بودجه را از مسیر افزایش اسمی درآمد بنگاه‌ها و مشارکت آنها در تأمین مالی عمومی منتقل کند، نه از طریق فشار مستقیم بر قیمت‌های محدودسازی صادرات.

با این حال، حتی در چارچوب تحلیلی همسو با منطق سیاستگذار نیز نمی‌توان از محدودیت‌ها و ریسک‌های نهفته در این رویکرد چشم‌پوشی کرد. اتکال بودجه به منابع صورت عدم تحقق کامل منابع بودجه‌ای، به‌سرعت فعال می‌شوند. این اقدامات اگرچه در کوتاه‌مدت به تأمین منابع دولت کمک می‌کنند، اما ریسک سیاستگذاری را برای بنگاه‌ها بالا برده و کیفیت سودآوری آنها را تضعیف می‌کنند. در چنین فضایی، سود اسمی شرکت‌ها بیش از آنکه بازتابی از بهبود بهره‌وری، نوآوری یا توسعه بازار باشد، به تصمیمات بودجه‌ای و سیاستی گره می‌خورد؛ امری که افق سرمایه‌گذاری بلندمدت را مبهم ساخته و رفتار سرمایه‌گذاران را کوتاه‌مدت و محتاطانه می‌کند.

در سطح کلان‌تر، اثر بودجه ۱۴۰۵ بر بازار سرمایه را باید در پیوند با وضعیت مالی دولت و بازار بدهی تحلیل کرد. بزرگ شدن حجم بودجه و تداوم کسری پنهان، حتی در صورت عدم استقراض مستقیم از بانک مرکزی، احتمال انتشار گسترده اوراق بدهی را افزایش می‌دهد. توسعه بازار بدهی، اگرچه از منظر کنترل تورم نسبت به تأمین مالی پولی ترجیح داده می‌شود، اما پیامد آن بالا ماندن نرخ بهره بدون ریسک است. نرخ‌های بالای بهره، از یک سو هزینه فرصت سرمایه‌گذاری را در بازار سهام را افزایش می‌دهد و از سوی دیگر بخشی از نقدینگی را به سمت اوراق دولتی با بازدهی تضمین‌شده سوق می‌دهد. نتیجه این فرآیند، محدود شدن ورود نقدینگی پایدار به بورس و تقویت رفتارهای نوسانی و چرخش‌های کوتاه‌مدت سرمایه میان صنایع مختلف است.

در چنین شرایطی، بازار سرمایه در سال ۱۴۰۵ بیش از آنکه مستعد یک روند صعودی پایدار و مبتنی بر متغیرهای بنیادی باشد، با الگوی بازدهی اسمی مقطعی و نوسانات دوره‌ای مواجه خواهد بود. اصلاحات ارزی می‌تواند جرقه‌هایی از رشد را در برخی صنایع ایجاد کند، اما تداوم این رشد‌ها به‌شدت به سیاست‌های مکمل وابسته است. مهار کسری بودجه، ایجاد ثبات نسبی در سیاست ارزی، پرهیز از تغییرات ناگهانی در مقررات مالیاتی و صادراتی و کاهش مداخلات پیش‌بینی‌ناپذیر در سود شرکت‌ها، پیش‌شرط‌هایی هستند که بدون آن‌ها، دستاوردهای کوتاه‌مدت اصلاحات ارزی به‌سرعت مستهلک خواهد شد.

لذا می‌توان گفت بودجه ۱۴۰۵ را باید به‌عنوان تلاشی برای کارآمدسازی نسبی سیاست مالی در چارچوب محدودیت‌های ساختاری اقتصاد ایران ارزیابی کرد. این بودجه نه یک نقطه عطف اصلاحی و نه نسخه‌ای برای حل ریشه‌ای مشکلات بازار سرمایه است، بلکه کوششی است برای سازگارتر کردن حساب‌های مالی دولت با واقعیت‌های اقتصادی و کاهش شدت ناهماهنگی‌های پیشین. اثر آن بر صنایع پتروشیمی و بازار سرمایه ماهیتی دوگانه و تا حدی ناپایدار دارد: در افق کوتاه‌مدت می‌تواند نقش تثبیتی و حمایتی ایفا کند و بخشی از فشار ناترازی را در قالب افزایش سود اسمی جذب نماید، اما در افق میان‌مدت و بلندمدت، تنها در صورتی به رشد واقعی پایدار و قابل اتکا منجر خواهد شد که اصلاحات ارزی با انضباط مالی، ثبات سیاستگذاری و کاهش مداخلات بودجه‌ای در عملکرد بنگاه‌ها همراه شود. در غیر این صورت، بازار سرمایه همچنان در مدار بازدهی اسمی ناپایدار و وابسته به شوک‌های سیاستی باقی خواهد ماند؛ وضعیتی که بیش از آنکه نشانه کارایی پایدار باشد، بازتاب مدیریت موقت عدم تعادل‌های عمیق اقتصاد کلان است.

معاون سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی:

بادستور رئیس جمهور مسئولیت اجرای اصلاحات ارزی به بانک مرکزی سپرده شد

وحید ماجد، معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی نیز در این نشست، اولین و مهمترین مأموریت بانک مرکزی را «کنترل تورم» عنوان کرد و گفت: یکی از ابزارهای مهم برای تحقق عدالت توسط بانک مرکزی، کنترل تورم است. بانک مرکزی به این موضوع پایبند است و در تمام جهت‌گیری‌ها و سیاستگذاری‌های پولی و بانکی کنترل تورم مدنظر خواهد بود.

وی با اشاره به تلاش بانک مرکزی برای کنترل تورم، بیان داشت: در ریبوی هفتگی بانک مرکزی، کاهش جزئی وجود داشت. علاوه بر این مقرر شد تا نسبت یک به چهار، تسهیلات در مقابل ابزارهای زیر خط داشته باشیم. همچنین برآورد شده است تا پایان سال جاری بیش از ۴۰۰ همت‌توان تسهیلات‌دهی شبکه بانکی افزایش یابد. در این زمینه اولویت شبکه بانکی باید در راستای حمایت از بخش «تولید» باشد.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی با اشاره به موضوع انتقال یارانه پرداختی دولت از ابتدای زنجیره به انتهای آن، تصریح کرد: در این زمینه با تأکید رئیس جمهور، مسئولیت این اقدام به بانک مرکزی واگذار شد. در این زمینه، شبکه بانکی باید یاری‌سان و همراه بانک مرکزی باشد. ماجد با اشاره به موضوع «بهداشت اعتباری» در شبکه بانکی، افزود: پرونده‌های ورودی به کمیسیون‌های اعتباری دارای شاخص‌های استاندارد هستند. در این زمینه، گاهی این شاخص‌ها وجود ندارد و واجد شرایط نیستند که لازم است شبکه بانکی دقت لازم پیش از ارسال این پرونده‌ها به بانک مرکزی را داشته باشد و با حساسیت مورد بررسی قرار گیرند.

وی در پایان با اشاره به انجام بیش از ۱۰۰ درصدی تسهیلات تکلیفی توسط شبکه بانکی، بیان داشت: کاهش صف تسهیلات تکلیفی در شبکه بانکی جزو اولویت‌های بانک مرکزی است که در این زمینه مدیران عامل بانک‌ها باید برنامه‌ریزی‌های لازم را داشته باشند.

در روزهای پایانی سال؛

نگرانی کارگران از فشار تصمیم‌گیری تعیین مزد

باید از دی‌ماه آغاز می‌شد تا فرصت کافی برای بررسی شاخص‌های اقتصادی، میزان تورم، هزینه‌های معیشت خانوارها وجود داشته باشد. با این حال، تاکنون تنها جلسات مقدماتی با غیررسمی برگزار شده و هنوز توافق‌قی دربار سید معیشت و مبنای محاسبه مزد صورت نگرفته است.

به گفته کارشناسان، امسال شرایط اقتصادی پیچیده‌تر از همیشه است؛ نوسانات ارزی اخیر، افزایش مداوم قیمت کالاهای ضروری، و رشد شدید هزینه مسکن، فشار مضاعفی بر معیشت کارگران وارد کرده است. نرخ تورم بالای مواد خوراکی و هزینه‌های زندگی باعث شده مذاکرات مزدی با حساسیت و اختلاف‌نظر بیشتری همراه باشد.

نمایندگان کارگری تأکید دارند که مزد باید متناسب با نرخ تورم واقعی و هزینه‌های زندگی تعیین شود تا قدرت خرید خوارهای کارگری بیش از این کاهش نیابد. در مقابل، برخی کارفرمایان افزایش قابل توجه مزد را برای واحدهای تولیدی دشوار می‌دانند و نسبت به اثرگذاری آن بر هزینه تمام‌شده و اشتغال هشدار می‌دهند.

در چنین شرایطی، احتمال آنکه جلسات نهایی شورای عالی کار به روزهای پایانی سال موکول شود بسیار بالاست؛ اتفاقی که ممکن است تصمیم‌گیری دربار به مهم‌ترین شاخص معیشتی میلیون‌ها کارگر را به فضایی عجولانه و پر تنش بکشد.

با ادامه این روند، انتظار می‌رود روزهای آینده تعیین‌کننده مسیر مذاکرات مزدی باشد و هرگونه تأخیر بیشتر، هم نگرانی کارگران را افزایش دهد و هم فشار رسانه‌ای و اجتماعی بر دولت را بیشتر کند.